

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Goedkeuring van het ontwerp van besluit houdende de voorlopige vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getij Bovenzanden'

Samenvatting

Ontwerp-besluit van de Vlaamse Regering houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp-GRUP 'Gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getij Bovenzanden'.

Het GRUP is gelegen op het grondgebied van Willebroek.

Het gaat om de inrichting van het gebied Bovenzanden, langs de Rupel ter hoogte van Heindonk, in functie van waterbeheersing en natuurinrichting.

Het ontwerp-GRUP wordt onderworpen aan een openbaar onderzoek.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld Omgeving

Beleidsdoelstelling OD 3. Gebiedsontwikkeling met sterke gebiedscoalities.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering besliste op 22 juli 2005 over het geactualiseerde Sigmaplan en op 28 april 2006 over de ontwikkelingsschets 2010 en het geactualiseerde Sigmaplan voor de onderdelen met betrekking tot de cluster Dijlemonding.

De Vlaamse Regering besliste op 7 mei 2010 over de verdere uitvoering van de tweede fase van het afbakeningsproces met een 'plan van aanpak voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen'.

De Vlaamse Regering keurde op 12 oktober 2018 de startnota goed voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getij Bovenzanden'.

De Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed adviseerde op 23 januari 2019 over de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Gecontroleerd overstromingsgebied

met gereduceerd getij Bovenzanden'. Dat gebeurde in het kader van de publiek consultatie over de startnota van 27 november 2018 tot 25 januari 2019.

In het kader van de plenaire vergadering over het voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getij Bovenzanden' die plaatsvond op 4 juli 2019 werd advies uitgebracht door de gemeente Willebroek, de provincie Antwerpen, het Departement Landbouw en Visserij en het Agentschap voor Natuur en Bos. Die adviezen zijn besproken in het verslag van de plenaire vergadering.

De dienst Veiligheidsrapportering van het departement Omgeving adviseerde op 17 juli 2017 dat voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getij Bovenzanden' geen ruimtelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt.

2. INHOUD

A. SITUERING PLANOPTIES

Het plan is gelegen op het grondgebied van Willebroek.

Voor de inrichting van de polders langs de Rupel ter hoogte van Heindonk worden bestemmingswijzigingen doorgevoerd met de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP). Het gaat om de inrichting van het gebied Bovenzanden in functie van waterbeheersing en natuurinrichting.

Het GRUP geeft uitvoering aan de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) inzake de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) zoals nader uitgewerkt in de ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos in de regio Antwerpse Gordel en Klein Brabant. In dat kader wordt ook de realisatie mogelijk gemaakt van een aantal projecten die deel uitmaken van het Geactualiseerde Sigmaphan.

B. TOELICHTING OVER DE PLANOPTIES

Bovenzanden is volgens het 'meest wenselijke alternatief' van het geactualiseerd Sigmaphan aangeduid om een natuurinvulling te krijgen. Meer specifiek wordt hier estuariene natuur beoogd.

Bovenzanden behoort tot het projectgebied van de Dijlemonding binnen de projecten in uitvoering van het Sigmaphan. Dat Sigmaphan heeft 2030 als algemene planningshorizon realisatie. Het opzet is hier veiligheid tegen overstromingen (GOG) en tegelijk een getijdennatuur (GGG) mogelijk maken. Bovenzanden fungeert vandaag al als een gecontroleerd overstromingsgebied (GOG). De bedoeling is dus om het ook een nieuwe invulling te geven als natuurgebied (GGG). Op die manier kan Bovenzanden evolueren naar een overstromingsgebied met gereduceerd getij, dus een GOG type GGG (gecontroleerd gereduceerd getij). Daarvoor zal een nieuwe in- en uitwateringssluis gebouwd moeten worden.

Op de inhoud van het plan en met het voorafgaandelijke planningsproces wordt verder ingegaan in de toelichtingsnota van het ontwerp-GRUP.

De VCRO stelt dat een ruimtelijk uitvoeringsplan het resultaat is van een ruimtelijk planningsproces waarbij de effectbeoordelingen procedureel en inhoudelijk geïntegreerd worden in het proces, het zgn. "geïntegreerd planningsproces". Die integratie houdt in dat de effectbeoordelingen plaatsvinden tijdens het proces voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan. De effectbeoordelingen leveren

gegevens over de mogelijke effecten van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan. Die gegevens worden verwerkt in het planningsproces voor het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het geïntegreerde planningsproces bestaat uit vijf fasen, waarbij het resultaat telkens geconsolideerd wordt in een van de volgende documenten:

1. de startnota;
2. de scopingnota;
3. het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
4. het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
5. het definitieve ruimtelijk uitvoeringsplan.

De Vlaamse Regering keurde op 12 oktober 2018 de startnota voor het geïntegreerd planningsproces goed. De startnota is met de bijbehorende procesnota onderworpen aan een publieke consultatie van 60 dagen. Deze publieke consultatie liep van 27 november 2018 tot 25 januari 2019. De Vlaamse Regering vroeg advies over de startnota aan:

- de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO)
- de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen;
- de deputaties van de betrokken provincies;
- de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten;
- de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten.

Tijdens de publieke consultatie is een publiek participatiemoment georganiseerd onder de vorm van een infoavond. Deze infoavond vond plaats op 6 december 2018 in het Oud Gemeentehuis van Willebroek.

SARO gaf op 23 januari 2019 een gunstig advies over het voorgenomen plan.

Op basis van de adviezen en inspraakreacties heeft het planteam de startnota herwerkt tot een scopingnota. De scopingnota bepaalt de te onderzoeken ruimtelijke aspecten en de effectbeoordelingen die moeten worden uitgevoerd, alsook de methode ervan. Bij de opmaak wordt rekening gehouden met de adviezen en het resultaat van de participatie. Het team MER van het Departement Omgeving integreerde de kwaliteitsbeoordeling over de inhoudsafbakening van het plan-MER in de scopingnota. Het planteam maakte een verantwoording waarin aangegeven wordt op welke wijze de inspraakreacties verwerkt zijn en gemotiveerd wordt waarom wel of niet op de vragen en opmerkingen ingegaan is bij de opmaak van de scopingnota. Het team MER oordeelde dat de milieubeoordeling voldoet aan de decretale vereisten zoals bepaald in artikel 4.2.8, § 1bis, respectievelijk artikel 4.4.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid Deze verantwoording is geïntegreerd procesnota 2.

Gelet op de conclusies van de scopingnota waaruit blijkt dat de mogelijke milieueffecten op planniveau voor de verschillende effectgroepen voldoende beschreven en beoordeeld werden en voldoet aan de decretale vereisten is het planteam overgaan tot de opmaak van een voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan.

Over het voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan werd advies gevraagd aan de aangewezen adviserende instanties en werd er een plenaire vergadering georganiseerd op 4 juli 2019. Op basis van de uitgebracht adviezen en naar aanleiding van de bespreking ervan op de plenaire vergadering werd een wijziging doorgevoerd in de stedenbouwkundige voorschriften die tijdelijke grondstockage mogelijk maken in de aanlegfase van het GGG. Daar is toegevoegd dat deze tijdelijke vermindering van de waterbergingscapaciteit géén aanleiding mag geven tot een onverantwoorde verhoging van

het veiligheidsrisico, rekening houdend met de bijkomende bergingscapaciteit die op dat ogenblik via andere deelprojecten van het Sigmaproject in de cluster Dijlemonding reeds beschikbaar is.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

Overeenkomstig artikel 15, §2, 3°, en artikel 6, §5, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en -opmaak is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp-GRUP wordt onderworpen aan een openbaar onderzoek met onder meer een ter inzage legging in de gemeente Willebroek. Bij Willebroek en de provincie Antwerpen wordt ook advies ingewonnen.

Na het einde van het openbaar onderzoek beschikt de Vlaamse Regering over 180 dagen voor de verwerking van de bezwaren, opmerkingen en adviezen en de definitieve vaststelling. Na de principiële goedkeuring van het plan wordt het advies van de Raad van State ingewonnen. Daarna volgt de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan het ontwerp van besluit houdende de voorlopige vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getij Bovenzanden' en aan volgende bijbehorende bijlagen:
  - Bijlage I, het verordenend grafisch plan.
  - Bijlage II, de stedenbouwkundige voorschriften bij het grafisch plan.
  - Bijlage IIIa: de toelichtingsnota – tekst;
  - Bijlage IIIb: de toelichtingsnota – kaarten;
  - bijlage IV: het register met de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenhoefting, een kapitaalschadecompensatie of een gebruikerscompensatie;
  - bijlage V: de scopingnota.
  - Bijlage VI: procesnota 4 (fase ontwerp RUP)
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, te gelasten het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getij Bovenzanden' te onderwerpen aan een openbaar onderzoek.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR